

Månadsrapport FCR – januari 2025¹

Sammanfattning, januari

På FCR-marknaderna inleds 2025 på samma spår som 2024 avslutades – priser runt 5 EUR/MW avseende FCR-D och en etablerad nivå avseende FCR-N kring 20 EUR/MW. Jämfört med de senaste tre åren är det de lägsta priserna vi sett för en januarimånad.

På timbasis uppvisade marknaderna något mer volatila priser än föregående månad. De ”stökigare” perioderna (t.ex. 22:e januari som analyseras närmare, se figur 8) sammanfaller generellt med lägre vindkraftsproduktion, höga spotpriser och hög vattenkraftproduktion, vilket leder till högre priser avseende FCR-N och FCR-D upp.

En längre analys av upphandlad volym per prisområde visar att det för FCR-D ned skedde ett tydligt skifte från andra halvåret 2024: största delen av volymen upphandlas nu i södra Sverige (SE3 och SE4, se figur 15). FCR-N är fortsatt dominerat av volymer i norra Sverige (SE1 och SE2), vilket ligger i linje med att förkvalificerade volymer avseende andra energislag än vatten fortsatt är relativt små och prisnivån högre. Dock har dominansen för de nordligare områdena avtagit med början andra halvåret 2024.

Sammanställningen visar också att FCR-D upp - till skillnad från FCR-D ned - även tidigare uppvisat en dominans av upphandlad volym i SE3. Det kan förklaras av att FCR-D upp skiljer sig från övriga FCR-marknader genom att betydande volymer konsumtionsminskning är förkvalificerad.

Utvecklingen där mer volym upphandlas i de södra delarna av landet sammanfaller framförallt med intåget av energilager och lågprisperioden vi sett de senaste månaderna.

Från 1 januari 2025 ökade Svenska kraftnät upphandlingsvolymen av FCR-D ned. 524 MW upphandlas för samtliga timmar, vilket är en ökning med 54 MW jämfört med det fjärde kvartalet 2024.

Den nya upphandlingsvolymen motsvarar Svenska kraftnäts fulla volymbehov enligt 2025 års fördelningsnyckel, för mer information se [Beslut om upphandlingsvolym för frekvenshållningsreserver \(FCR\) för 2025 | Svenska kraftnät](#). Detta innebär att den

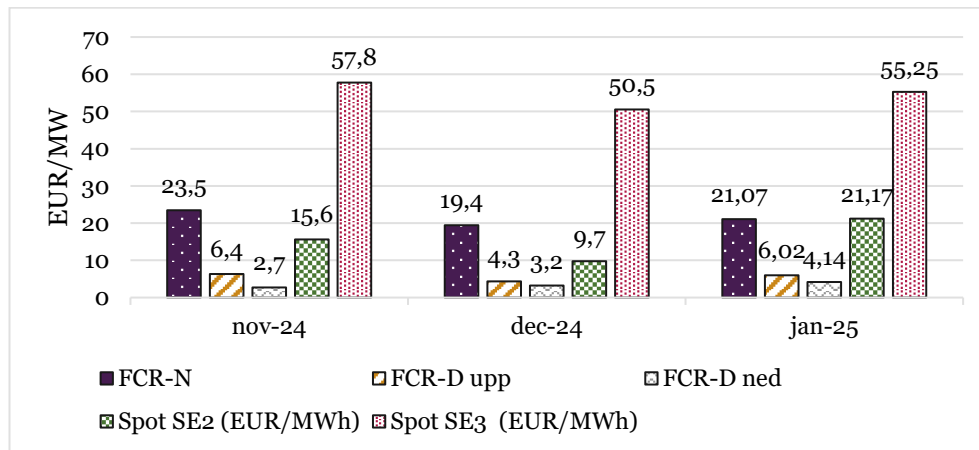
¹ Månadsrapporten baseras på data från Mimer. Prisdatan avsåg fram till februari 2024 volymviktat genomsnittspris (Upphandling 1 och 2) under prismodellen pay-as-bid. Därefter baseras graferna på volymviktade marginalpriser för auktion 1 och 2.

successiva ökningen av upphandlingsvolym på marknaden nu är slutförd och inga fler kvartalsvisa höjningar kommer att ske.

Pris - månadsmedel

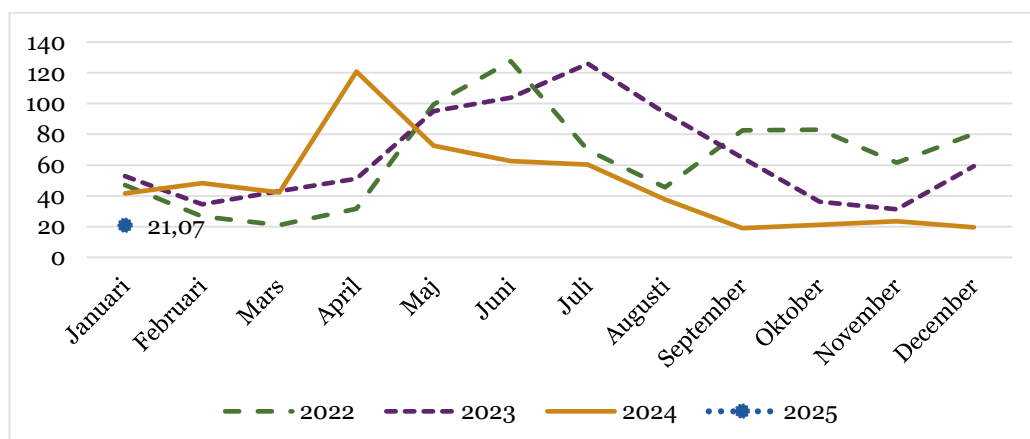
Figur 1: Månadsmedelpris för samtliga FCR-produkter samt spotpris för el (SE2 och SE3)², november 2024 – januari 2025

Spotpriset var något högre under januari än december. FCR-produkterna handlas också något högre, men genomsnittspriset visar inga större förändringar på någon av marknaderna.

För mer information kring spotpriset på el och prispåverkande faktorer, se [Elmarknadsrapport \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/Elmarknadsrapport)

Figur 2: Månadsmedel FCR-N, EUR/MW

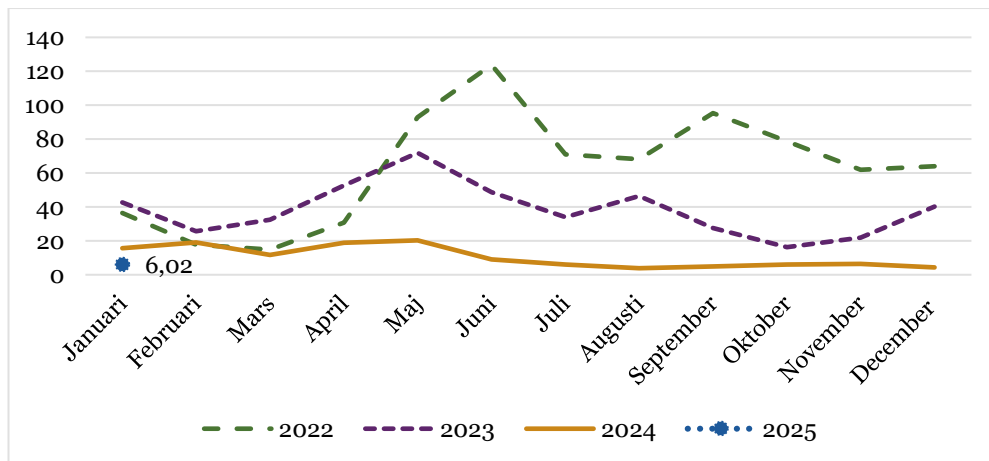
I genomsnitt handlas FCR-N i princip i linje med spotpriset för el i SE 2, vilket indikerar goda förutsättningar att under de flesta timmar erbjuda både upp- och

² En stor andel av reglerresurser har historiskt funnits i norra Sverige (SE1 och SE2), varför detta elpris redovisas. På senare tid har dock ett större inträde av aktörer från mer sydliga prisområden skett framförallt avseende FCR-D, vilket gör att priset SE3 också kan vara av betydelse.

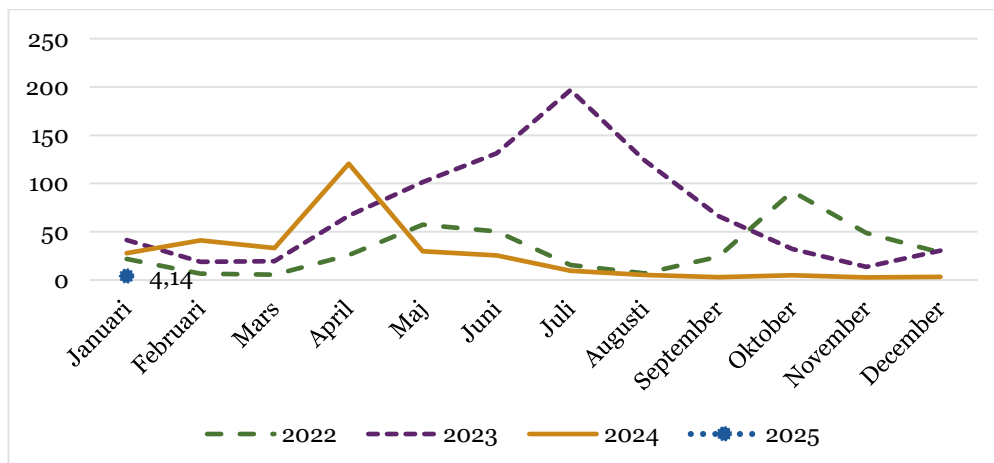
nedreglering. Siffrorna avseende vattenkraftproduktion tyder på hög produktion (se figur 9), men årstiden (ingen snösmältning och mesta av nederbördsenergin kommer som snö) gör att den är kontrollerad. Vattenmagasinen är mycket välfyllda - fyllnadsgrad i de svenska vattenmagasinen var vecka 5 ca 70 % (av ca 33 TWh), att jämföra med ett historiskt normalår om ca 48 %³.

Figur 3: Månadsmedel FCR-D upp, EUR/MW

Trots hög vattenkraftproduktion (vilket skulle kunna leda till mindre möjligheter till uppreglering i systemet) så är priset avseende FCR-D upp lågt vilket tyder på att andra resurser är inblandade och tillför likviditet till marknaderna (konsumtion och energilagrar).

Figur 4: Månadsmedel FCR-D ned, EUR/MW

Nedregleringsprodukten FCR-D ned är fortsatt billig och där pekar många av de prispåverkande parametrarna i samma riktning – god vattenkraftproduktion (figur

³ Data från Refinitiv Eikon. Normalår baseras på perioden 1991-2020.

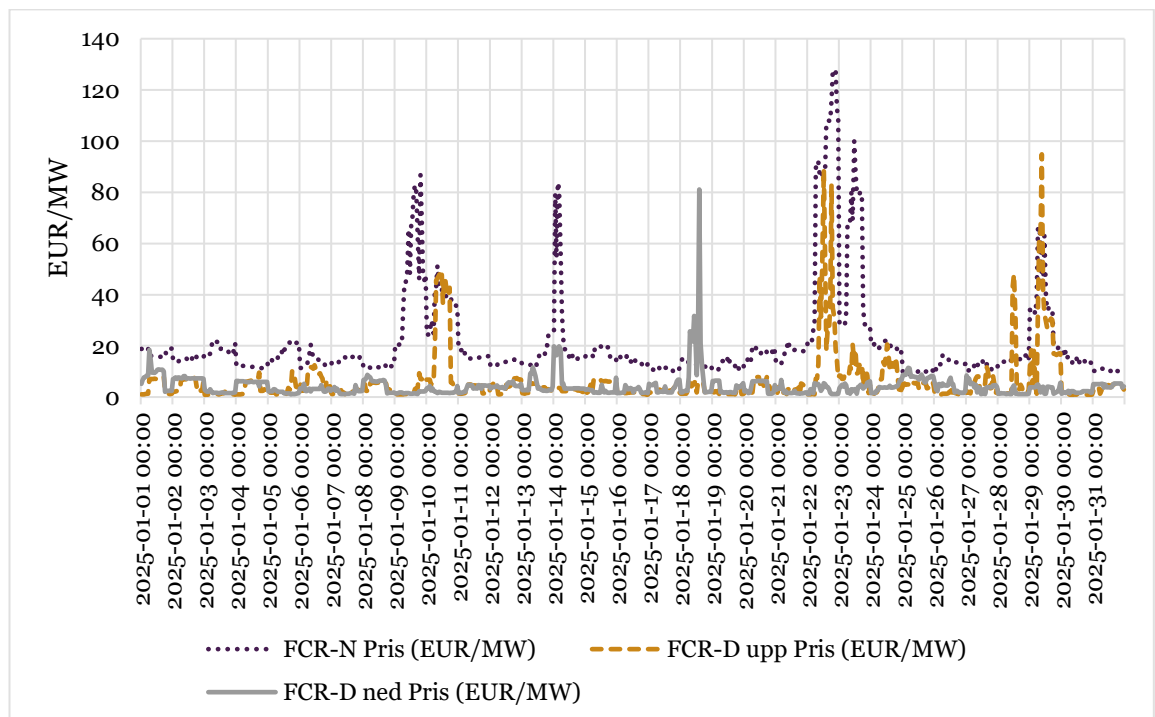

9) i kombination med nya resursslag (vindkraft och energilager) som sannolikt dämpar tidigare pristoppar även de timmar vattenkraftproduktionen är lägre.

Pris - timpris

Först redovisas samtliga diagram, därefter kommenteras prisutvecklingen på timnivå.⁴

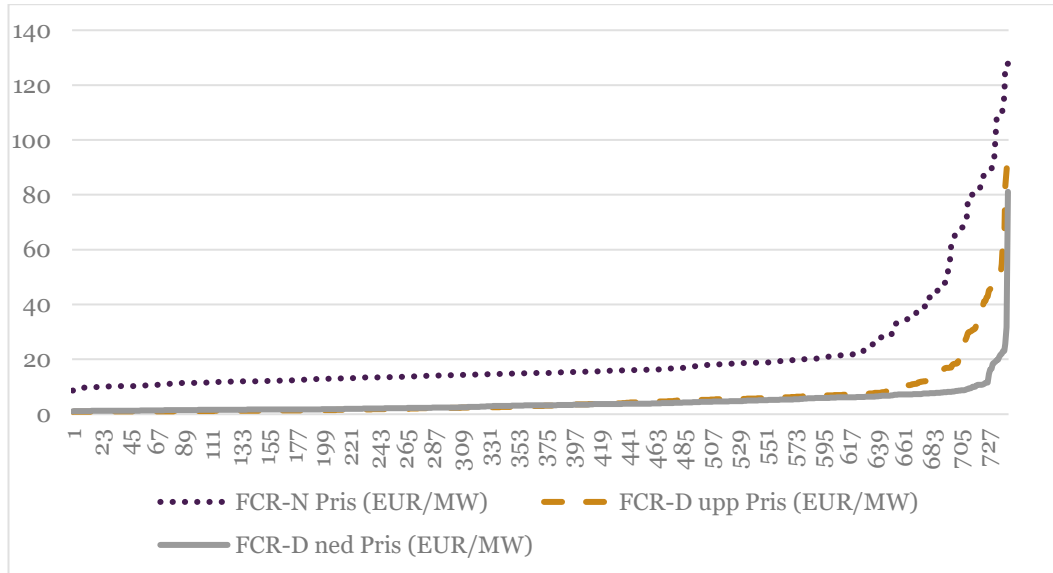
Figur 5: Pris per timme, EUR/MW, januari 2025. Samtliga FCR-produkter.

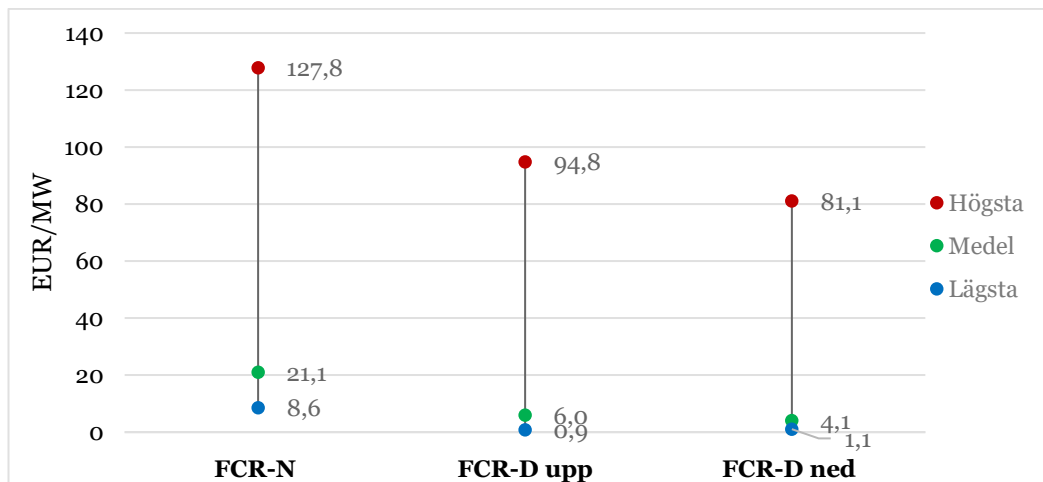
⁴ Volymviktat genomsnittspris av upphandling 1 och 2, källa: Mimer

Figur 6: Pris per timme, från lägsta till högsta, EUR/MW, januari 2025. Samtliga FCR-produkter

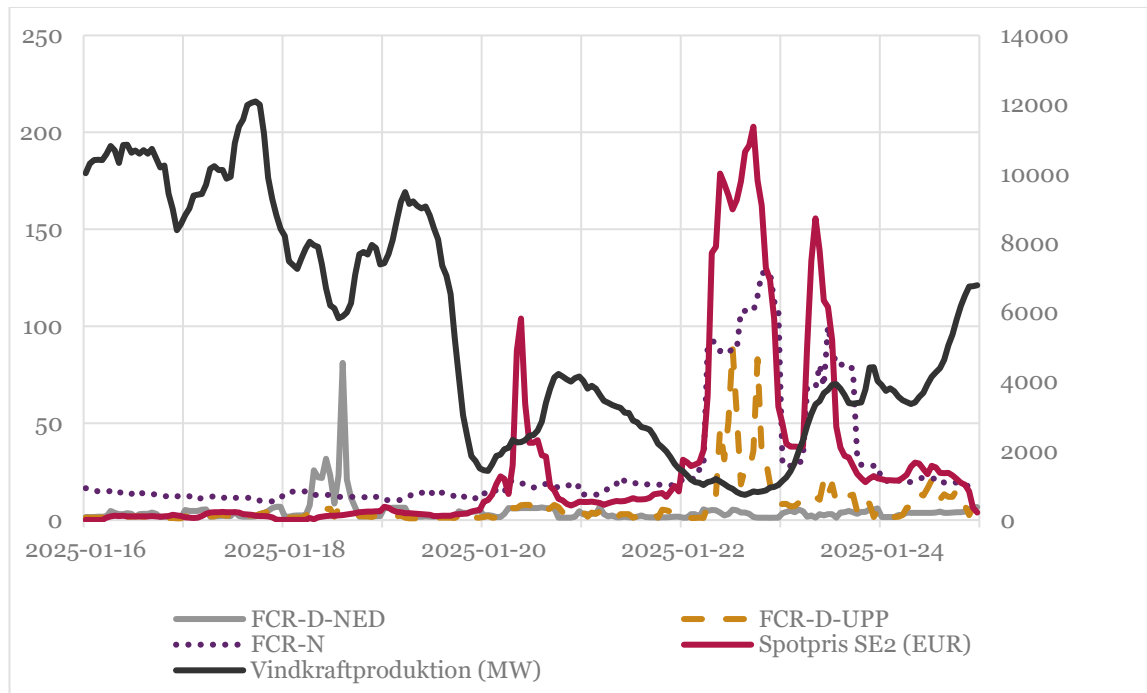
Figur 7: Högsta, lägsta och genomsnittligt timpris EUR/MW, december 2024. Samtliga FCR-produkter

Samtliga produkter uppvisade någon timma med pris över 80 EUR/MW. Avseende FCR-D ned var det just en enda timma, medan FCR-D upp handlades över 80 EUR/MW under tre timmar. Högsta prisnoteringen stod FCR-N för med 127,81 EUR/MW volymviktat för de båda auktionerna. Samtliga priser över 100 EUR/MW uppstod under samma dygn, den 22/1.

Figur 8: Marknadsutveckling 16 – 24 januari 2025. Vindkraftsproduktion höger axel.

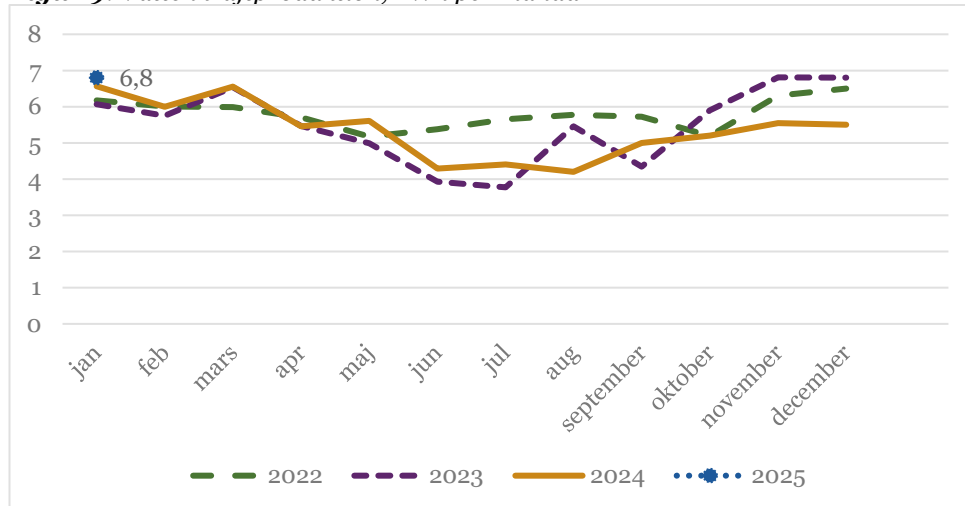
Timmarna där FCR-N visade som högst pris (och till viss del drog med sig FCR-D upp) sammanföll med låg vindkraftsproduktion och månadens högsta timspotpris i SE2. En närmare analys av utbudssituationen den aktuella timman påvisar dock ett gott utbud – men att aktörerna i linje med spotpriset höjt priset på sina bud. Det visas också av det faktum att för timman med högst pris (20 – 21) handlades 189,2 MW till ett pris om 140 EUR/MW upp i första auktionen, medan auktion 2 omsatte 54,2 MW till 81 EUR/MW. Första auktionen gav alltså ett högre pris än den andra.

Prispåverkande faktorer

De prispåverkande faktorerna är flera och ibland beroende av varandra. Nedan följs ett par av dem upp närmare.

Figur 9: Vattenkraftproduktion, TWh per månad⁵

Vattenkraftproduktionen var denna månad hög sett till jämförelseperioden. En mycket stark hydrologisk situation i Sverige har bidragit till detta: + 10 TWh jämfört med ett normalår, där hela överskottet finns i vattenmagasinen. Energimängden i snötäcket bedöms således vara i linje med ett normalår.⁶

Spotprisnivån i sig (vilken i sin tur påverkas av en rad olika faktorer såsom vind- och vattenkraftproduktion, konsumtion, marginalkostnad för kol- och gaskraftproduktion etc.) förändras över tid och resulterar i olika alternativkostnad för vissa aktörer (framförallt vattenkraft) när det gäller deltagande avseende stödtjänstmarknaderna. Det är alltså inte enbart utbudet av stödtjänster (likviditet och marknadskoncentration) som påverkar priset, utan även hur aktören prissätter den tjänst som erbjuds.

Nedan jämförs januari månad de senaste åren. FCR-N handlas januari 2025 med en knapp rabatt mot ett jämförelsevis lågt spotpris, medan FCR-D ned handlats med störst ”rabatt” kontra spotpris – sannolikt för att en stor andel resurser är igång denna vintermånad och därmed är nedreglering relativt sett billigare (allt annat lika).

Allt annat lika bör också FCR-D produkterna uppvisa större rabatt mot spotpris eftersom de har mycket lägre aktiveringsgrad⁷ än FCR-N (vilket vi också beskrev i förra marknadsrapporten, för 2024 ca 15 % avseende FCR-N och under 0,1 % avseende FCR-D) då aktivering medför en kostnad.

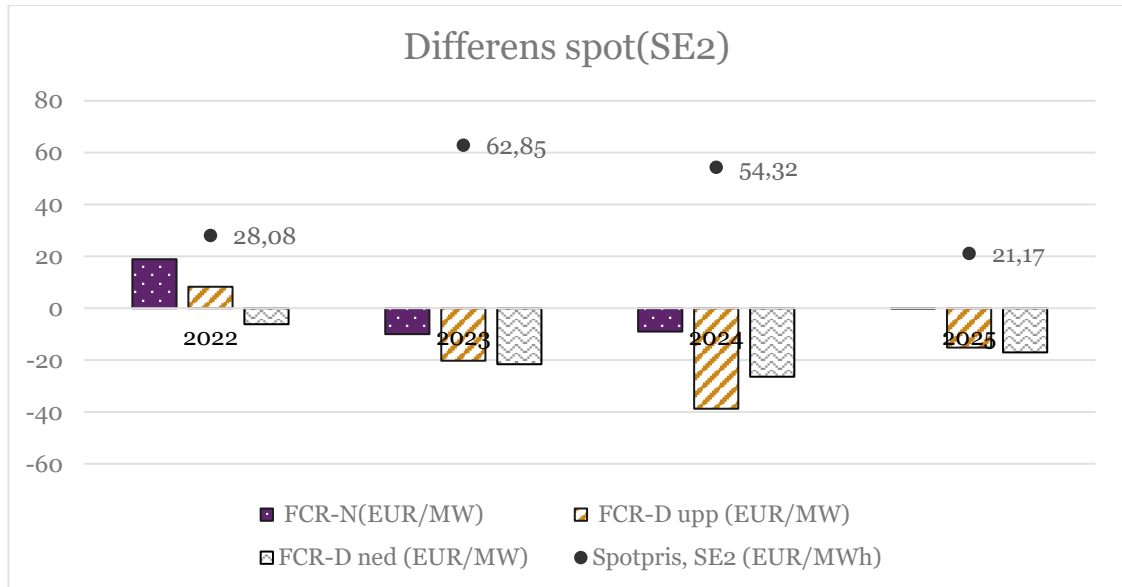
⁵ Data från [Mimer | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://www.svk.se)

⁶ Data avseende hydrologisk situation från Refinitiv/Eikon

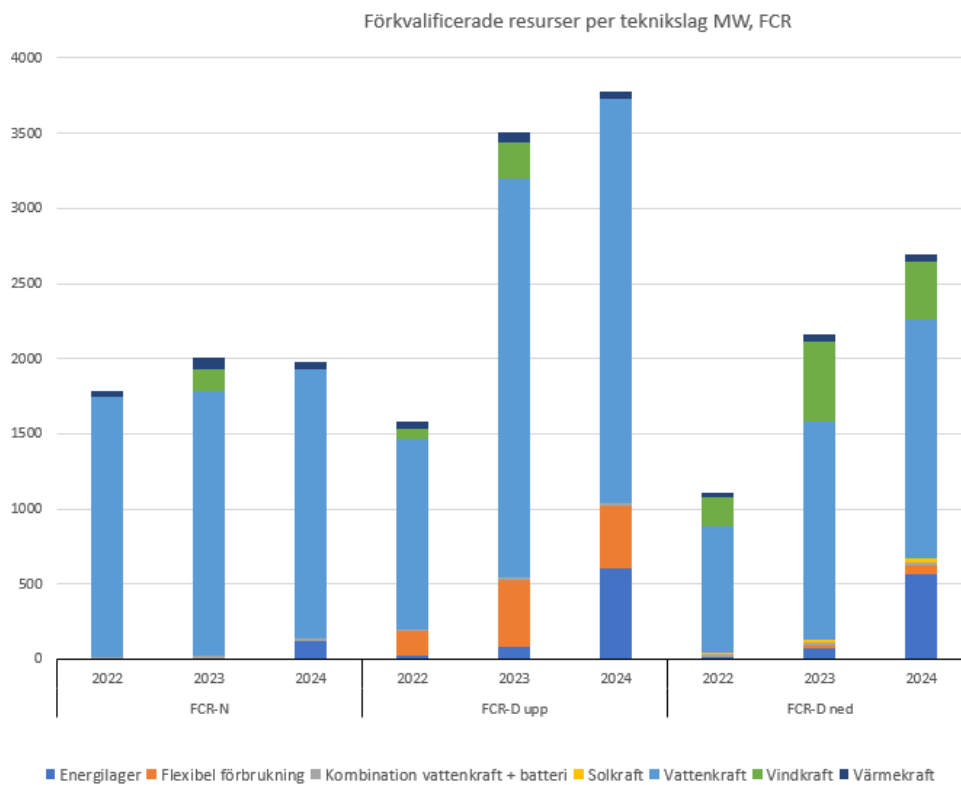
⁷ Aktiveringsgrad = aktiverad energi/upphandlad kapacitet

Figur 10: Differens mot spotpris (SE2), januari månad 2022-2025.

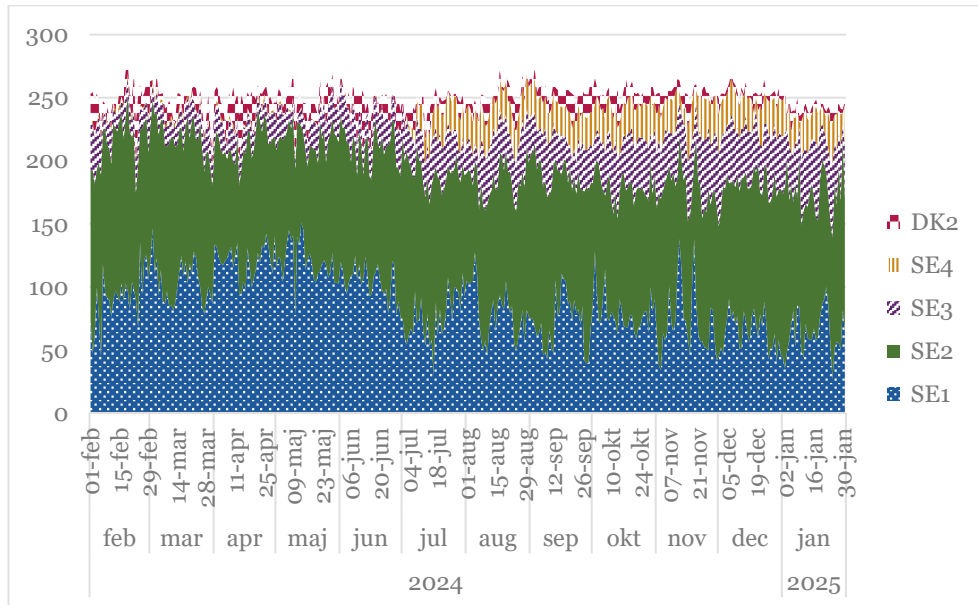

Figur 11: Utveckling av förkvalificerad volym. Siffror per sista december respektive år.

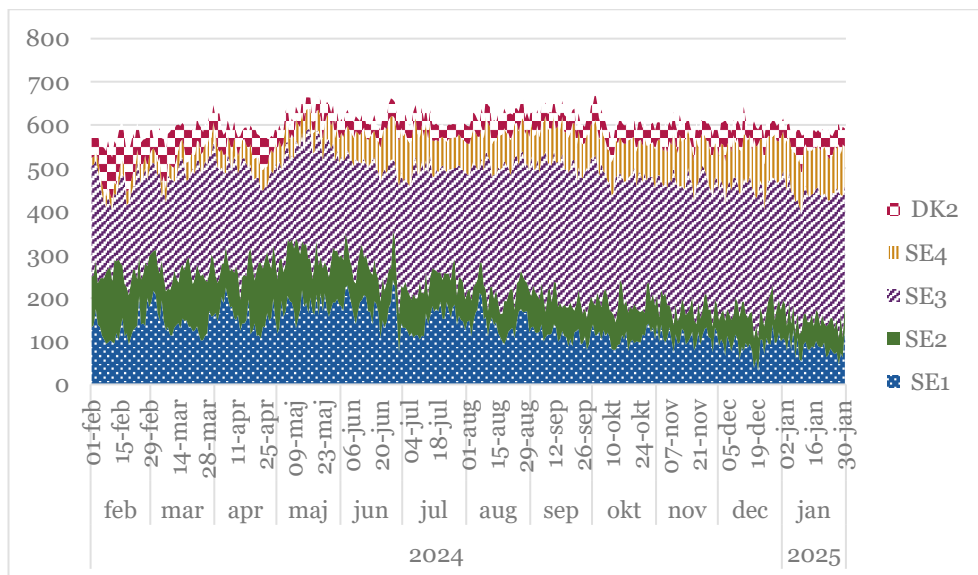

Figur 12: FCR-N: genomsnittlig upphandlad volym per elområde, MW

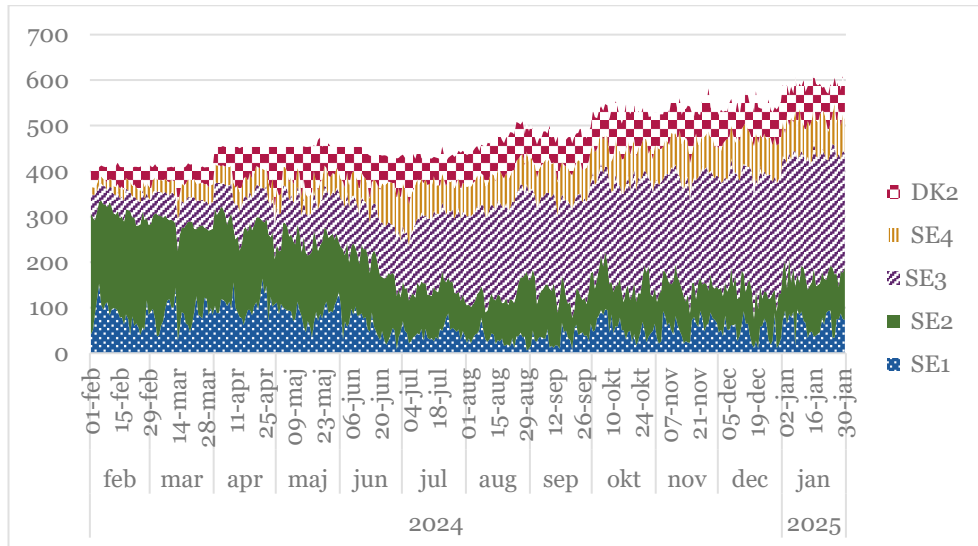

Figur 13: FCR-D upp: genomsnittlig upphandlad volym per elområde, MW

Figur 14: FCR-D ned: genomsnittlig upphandlad volym per elområde, MW

Ovan sammanställning av upphandlad volym per prisområde visar att det för FCR-D ned skedde ett tydligt skifte från andra halvåret 2024: största delen av volymen upphandlas nu i södra Sverige (SE3 och SE4), se figur 14. FCR-N är fortsatt dominerat av volymer i norra Sverige (SE1 och SE2), vilket ligger i linje med att förkvalificerade volymer av andra energislag än vatten fortsatt är relativt små och sannolikt föredrar FCR-D med lägre aktiveringsgrad. Dock har dominansen avtagit något med början andra halvåret 2024.

FCR-D upp har - till skillnad från övriga två marknader - även tidigare uppvisat en relativt stor andel av upphandlad volym i SE3. FCR-D upp skiljer sig från övriga FCR-marknader genom att betydande volymer konsumtionsminskning är förkvalificerad (se figur 11) och vi kan därmed anta att de är relativt aktiva på marknaden. Dominansen av volymer för södra Sverige har även på denna marknad blivit allt tydligare från andra halvåret och framåt.

Utvecklingen där mer volym upphandlas i de södra delarna av landet sammanfaller med intåget av nya typer av aktörer med andra tillgångar (framförallt energilager) och lågprisperioden vi sett de senaste månaderna

Om rapporten

Svenska Kraftnät publicerar sedan september 2024 en månadsvis sammanställning avseende prisutvecklingen för FCR.

Månadsrapporten baseras på data från Mimer. Prisdatan avsåg fram till februari 2024 volymviktat genomsnittspris (upphandling 1 och 2) under prismodellen pay-as-bid. Därefter baseras graferna på volymviktade marginalpriser för upphandling 1 och 2.

För ytterligare information kring FCR och övriga reserver som Svenska kraftnät upphandlar, se [Om olika reserver | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

Bakgrund, FCR (frekvenshållningsreserver)

Upphandling av FCR sker för årets samtliga timmar. Volymkravet för FCR-D upp beror av aktuellt dimensionerande fel i systemet och kan därför variera under året. Det maximala volymkravet är baserat på att Oskarshamn 3 är i full drift, vilket då innebär att dimensionerande fel i Norden är 1450 MW.

Volymkravet för FCR-D ned beror av aktuellt dimensionerande fel i systemet och kan därför kan variera under året. Det maximala volymkravet är baserat på att någon av utlandskablarna NSL eller Nordlink är i full drift, vilket då innebär att dimensionerande fel i Norden är 1400 MW.

Uppdatering av upphandlingsvolymen för FCR sker huvudsakligen årsvis men då FCR-D ned är en ny reserv för 2022 har handeln trappats upp kvartalsvis utifrån en bedömning av vilket utbud som finns tillgängligt.

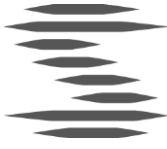
Upphandlingsvolymen av FCR-D ned kommer öka från 1 januari 2025. 524 MW kommer upphandlas för samtliga timmar, vilket är en ökning med 54 MW jämfört med det fjärde kvartalet 2024. Den förkvalificerade kapaciteten har fortsatt att öka under det senaste kvartalet vilket möjliggör en ökad upphandlingsvolym med start 1 januari 2025.

Den nya upphandlingsvolymen motsvarar Svenska kraftnäts fulla volymbehov enligt 2025 års fördelningsnyckel, för mer information se [Beslut om upphandlingsvolym för frekvenshållningsreserver \(FCR\) för 2025 | Svenska kraftnät](#). Detta innebär att den successiva ökningen av upphandlingsvolym på marknaden nu är slutförd och inga fler kvartalsvisa höjningar kommer ske.

Historiska volymer, se nedan:

Upphandling av FCR-D ned 2022-2024:

Kvartal	2022	2023	2024
Kvartal 1	75 MW	210 MW	365 MW
Kvartal 2	120 MW	255 MW	410 MW
Kvartal 3	120 MW	275 MW	410 MW
Kvartal 4	165 MW	320 MW	470 MW

Prissättning

Fram t.o.m. januari tillämpades prissättningsmodellen pay-as-bid på samtliga FCR-marknader. Sedan februari 2024 tillämpas pay-as-cleared, d.v.s. marginalprissättning, på samtliga marknader.

Övrigt

Vid eventuella frågor kring marknadsrapport FCR, vänligen kontakta fcr@svk.se. För snabbare hantering, skriv "FCR marknadsrapport" i ämnesraden.